

Alfågelssträcket i maj 1930.

Den 24. V 30 kl. 19—22 iakttogo min hustru och jag under en promenad Brändö—Tammelund—Degerö—Brändö väldiga skaror av flyttande alfåglar och sjöorrar samt prutgäss. Huvudmängden utgjordes av alfåglar, i mindre grad flyttade sjöorrar, dels i sällskap med alfåglarna, dels i flockar för sig, prutgäss sågos i obetydligt antal (en gång säkert konstaterade). Fåglarna flögo jämförelsevis högt, enligt beräkning på 500—600 m höjd. Flockarna uppgingo till 10 à 100 (200), flygriktningen var NE. Det var spegellugnt, strålande solsken, sikten den bästa tänkbara. Allt medverkade sålunda till iscensättningen av ett naturskådespel av ganska impone-rande art.

Vid vår hemkomst erhöll jag en telefonpåringning av prof. Gunnar Ekman, som iakttagit samma skådespel i Brunnsparken i Helsingfors. Vi enades om att införa en vädjan i tidningsprässen till intresserade att lämna meddelanden om eventuella iakttagelser till Ornitologiska byrån. Prof. Ekman hade i sin till U. S. med-delade vädjan framhållit, att sjöfågelsflockarna, vilka passerade över Helsingfors, uppgingo till tiotusentals; de hade sannolikt „flugit över vår kust i en synnerligen bred front“. Hbl. notis hade något förvanskats.

Den 25. V sågos åter hundratals alfåglar flyga över Brändö mellan kl. 20—21; flockarna flögo dels åt NE och ENE, dels NNE.

Den 26. V flögo åter allor över Brändö kl. 19.₅₀ ca 100 st. åt ENE, kl. 20.₃₀ ca 150 st. åt E, 100 st. åt E, kl. 20.₄₅ 150 st. rakt NE, kl. 20.₅₀ 100 st. åt ENE. Åter på ungefär samma höjd (500 à 600 m).

Major Irmer Forsius hade iakttagit fenomenet på Sveaborg den 24. V kl. 18—22, enligt beräkning passerade där omkring 30 à 40,000 allor. Riktning ENE och NE, alla flögo mycket högt upp.

I svaren, som Ornitologiska byrån fick mottaga med anledning av tidningsnotiserna, ingå många intressanta detaljer; här nedan meddelas de viktigaste. De flesta meddelanden inkommo från Viborgstrakten (5 st.), ett från Kotka, ett från Iitti, ett från Rääkkylä, ett från Uleåborg. Det ser ut, som skulle de sträckande skarorna redan i Helsingforstrakten inslagit en NNE—NE riktning, andra flögo mer eller mindre rätt österut och huvudmängden fortsatte ef-

ter att hava följt Finska viken, över Viborg åt N och NE (enl. en meddelare t. o. m. NNW). Fronten har sålunda brett ut sig åtminstone från Helsingfors—Viborg (en meddelare — kapten Hannus — påpekar uttryckligen att skarorna öster om Viborg varit långt mindre talrika) och rört sig i riktning över Iitti, Saimen—Joensuu o. s. v.

Herr Leon Perander, Viborg skriver 26. V 30: — — — och får härmed meddela, att jag inte kan påminna mig hava sett så stora skaror alfåglar som i år. Har dagligen ivrigt iakttagit flyttfåglarna och konstaterat att de senaste dagarna så gott som uteslutande alfåglar passerat orten. Flygriktningen har varit NE.

Herr A. Palmgren 25. V 30: — — — får meddela att jag den 22.—23. V på kvällen såg oavbrutet flockar av fåglar flyga över Viborgs slott och kommo de från havet och flögo i riktning mot Saima kanal. En annan person såg detsamma på dagen den 24. V därstädes.

Herr Oliver Borg 25. V: Här i Viborg iakttoogs redan på kvällen fredagen den 23. V. flera stora flockar av de flyttande fåglarna, i går lördag den 24 synnerligast mellan kl. 16—18 flögo ansenliga massor över staden. Deras kurslinje var vid passerandet NNW vardera dagen.

Herr T. Hannus, Uuras Turkinsaari havsflygeskadern 27. V 30: — — Havaintopakkani sijaitsee Suomenlahden pohjukan suulla noin 8 km Viipurista etelään. Ensimmäiset muuttolintuparvet havaittin noin 12 päivää sitten ja oli niitä pohjoiseen matkalla aluksi harvemmin. Suurimman laajuutensa saavutti muuttolintujen siirrot t. k. 20 ja 21 p:nä, sillä silloin niitä lensi pohjoista kohti 6 ja 10 välillä illalla suunnattomat määrät. Kerrankin oli niitä ilmassa noin 600 à 800 mtr. korkeudessa samanaikaisesti noin 3 km levyisellä rintamalla 18 eri parvea, käsittäen kukin parvi noin 40 à 50 lintua. On erikoisesti huomattava, että yksistään tämä määrä oli samassa rintamassa, heidän edellään ja takanaan oli lisäksi lukuisia saman määrän käsittäviä laivueita eli ryhmää. Yksi ryhmä eli yhden ryhmän lento tähystyspaikkani ohi kesti (oli näkyvissä) noin minuutin verran ja koko tuona neljän tunnin aikana ei ollut hetkeäkään, ettei muuttolintuja olisi ollut näkyvissä, joten siitä voidaan päätellä niiiden suunnattomat määrät. Tämänkin jälkeen on joka ilta tähän saakka niitä ollut matkalla pohjoiseen, joskaan ei enään samassa määrässä kuin 20 p:nä. Myös tänä aamuna klo 5 ja 6 välillä havaitsin niitä lukuisasti matkalla pohjoiseen mutta tällä kerralla pal-

jon korkeammalla noin 1,300 mtr. (Korkeudet olen ollut tilaisuudessa tarkistamaan suorittaessani samanaikaisesti lentoja).

Eräs tuttavani seurasi myös niiden lentoja 20 p:nä Karisalmella, siis noin 20 à 30 km täältä itään ja ei niitä siellä ollut näkynyt ollenkaan samassa valtavassa määrässä kuin täällä. Olenkin tehnyt sen havainnon, että muuttolinnut ylittäässään Suomenlahden itäosan koettavat lentää niin kauan kuin suinkin veden yläpuolella ja tästä johtuukin, että niitä aivankuin pakkautuu Suomenlahden pohjukan yläpuolelle ja vasta tässä kohden muuttuu niiden suunta osaksi koilliseen.

Herr M. A. Kuosmanen 8. VI 30: 23. V 30 klo 17—20 Viipurin kaupungin yli kymmeniä eri parvia NE suuntaan. Niitä näkyi useanakin eri iltana, mutta mainittuna iltana kaikkein runsaimmin. Lintuparvien runsautta sanottuna iltana osoittaa sekin, että akkunastani niitä kiikarilla seuratessa saatoin kerran lukea parikymmentä parvea yhtaikaa verrattain rajoitetulta alalta. Lento tapahtui hyvin korkealla.

Herr Vilho Karén, Kotka 26. V 30: — — nän kyseellisten lintuparvien lentävän lauantaina 24. V klo 20—21 välisenä aikana, jolloin niitä lensi 8 parvea suoraan etelästä pään, linjalla Kaunissaari—Kotka, kohti NE. T. k. 25. pnä klo 17.30—18.30 välisenä aikana seurasin moottoriveneestä katsellen Kaunissaaren luota Kotkaan taasen. lintuparvien lentoa, jolloin laskelmieni mukaisesti lensi yli 30 parvea samalla linjalla ja samaa kulkusuuntaa kohden kuin edellä mainitti. Minun käsittääkseni oli sunnuntaina lentävien lintuparvien luku ainakin n. 5,000 kpl.

Herr O. Eerolainen litti Perheniemi 28. V: — — nähneeni samana lauantaiiltana klo 22—22.30 muuttavan vesilintuparven noin 100—150 kpl.

Herr Ilmari Kohonen Rääkkylä 26. V 30: — — Risteillessäni moottoriveneellä Rääkkylän Hämeenselällä viime sunnuntaina 25. V klo 21 näin n. 500—800 m korkeudella tavattoman suuren lintuparven — arvolta n. 200 à 300 metrin pitkän ja 50—100 metrin leveän joukkion liikkuvan pohjoista (Joensuuta) kohden. Arvelin niitten olleen alleja. Moottorin surina esti lintujen ääntelyn kuulumasta.

Herr Lauri Seppänen Oulu 27. V 30: — — Viime lauantaina (24. V) noin klo 3 aikaan päivällä lähdimme Oulusta merelle hylkeitä ampumaan. Erittäinkin Oulun edessä merellä oli

hyvin runsaita merilintuparvia; luulimme niitä meriteereiksi — — Linnut olivat lähes tavallisen suorsan kokoisia, mutta mustia tai tummia. Huomiomme kiintyi juuri niiden runsauteen.

Zusammenfassung. Eisentenzug (*Clangula hyemalis*) ungef. 17.—27. V 30, sehr starke Zugtage 20.—25. V. Die Scharen flogen in breiter Front (Helsingfors—Viborg) nach E, NNE, NE, N (über Viborg sogar NNW) über Iitti, Saimaa, Nyslott (Savonlinna), Rääkkylä u. s. w., Hauptrichtung NE. Flughöhe 500—800 sogar 1,300 m, Tageszeit 18—22 Uhr aber auch am Tage und früh morgens. Die Scharen betrugen 10—200, im Inlande (Rääkkylä) wurde ein Schwarm beobachtet, der 200 à 300 m lang und 50—100 m breit war (also kleinere Schwärme zu einem grossen vereint). Östlich von Viborg war der Zug nicht so auffallend, die Scharen vereinigen sich bei Viborg gleichsam in einem Trichter.

Ivar Hortling.

Kysymys Suomen lintutieteellisen keskusaseman perustamisesta.

S. L. Y:n hallituksen opetusministeriöön keväällä 1929 jättämä ehdotus.

Vuoden 1924 alussa julkaistiin kehoitus Suomen lintutieteellisen yhdistyksen perustamiseksi. Sen laatijoina ja allekirjoittajina oli Yliopiston eläintieteellisen tutkimuksen edustaja, oppikoulujen luonnonhistorian opettajia, metsästäjiä, metsänhoitajia, lääkäreitä, ylioppilaita, taiteilijoita y. m. asiaan innostuneita luonnonystäviä. Kehoituksessa lausuttiin, että yhdistyksen tarkoituksesta tulisi olemaan

1) olla tarpeellisena perustana ajatellulle lintuhavaintoasemalle („Vogelwarte“);

2) julkaista lintutieteellistä aikakauslehtää („Ornis fennica“);

3) olla henkisenä yhdissiteenä Suomen lintutieteiliijäin välillä.

Seuraten näitä suuntaviivoja on yhdistys toiminut hyvällä menestyksellä. Se on perustanut toimiston, jossa on suoritettu tie-teeellistä työtä ja josta käsin on ylläpidetty suhteita koko maailman lintutieteellisten laitosten kanssa. Se on julkaisut aikakauslehdeä *Ornis fennica*, jonka VI vuosikerta nyt alkaa ilmestää. Se on ko-